

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Jogailos g. 14, LT-01116 Vilnius, tel. (8 5) 262 7797, faks. (8 5) 212 6492, el. p. taryba@kt.gov.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188668192

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai
El. p.: sumin@sumin.lt

2014-09-05 Nr. (9.8-35) 6V-1881
Į 2014-08-27 Nr. 2-3474 (17-3)

DĖL NUTARIMO PROJEKTO NR. 14-9122 DERINIMO

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 2014 m. rugpjūčio 27 d. raštu Nr. 2-3474 (17-3) pateiktus derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos pašto įstatymo Nr. XI-2379 1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 14, 16, 18 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektą Nr. 14-9122 (toliau – Nutarimo projektas) ir Lietuvos Respublikos pašto įstatymo Nr. XI-2379 1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 14, 16, 18 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo projektą Nr. 14-9124 (toliau – Įstatymo projektas), pagal kompetenciją teikia pastabas ir pasiūlymus.

(2) Pašto įstatymo pakeitimo projekto 9 straipsniu keičiama Pašto įstatymo 14 straipsnio 3 dalis. Šioje dalyje įtvirtinama, kad *„Jeigu universaliosios pašto paslaugos teikėjas pašto siuntas siunčia dideliais kiekiais ir yra susitaręs su siuntėju dėl šių pašto siuntų surinkimo vietos, pristatymo terminų ir kitų sąlygų, tai tokia jo teikiama pašto paslauga nelaikoma universaliąja pašto paslauga. Dideliu kiekiu laikoma, kai vienas siuntėjas per vieną mėnesį universaliosios pašto paslaugos teikėjui pateikia siųsti 100 ir daugiau korespondencijos siuntų arba 25 ir daugiau pašto siuntinių.“*

(3) Tuo tarpu aktualioje Pašto įstatymo redakcijoje *„Dideliu kiekiu laikoma, kai vienas siuntėjas per vieną mėnesį universaliosios pašto paslaugos teikėjui pateikia siųsti 1000 ir daugiau korespondencijos siuntų arba 250 ir daugiau pašto siuntinių“*. Atsižvelgiant į tai, „didelis siuntų kiekis“ Įstatymo projektu sumažinamas 10 kartų.

(4) Konkurencijos tarybos nuomone, Įstatymo projekto 9 straipsniu siūlomas pakeitimas gali turėti tiesioginę įtaką ūkio subjektams, kurie naudojami pašto rinkoje siūlomomis paslaugomis didelėmis apimtims, t. y. didelėms ar vidutinėms įmonėms.

(5) Pažymėtina, kad kiekvienas ūkinės veiklos ribojimas turi būti pagrįstas ir proporcingas siekiamam tikslui. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas išaiškino, kad, imantis ūkinės veiklos ribojimų ir draudimų nustatymo, turi būti laikomasi tam tikrų sąlygų: 1) ūkinės veiklos laisvė ribojama įstatymu; 2) ribojimai yra būtini demokratinėje visuomenėje siekiant apsaugoti kitų asmenų teises ir laisves bei Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintas vertybes, taip pat konstituciškai svarbius tikslus; 3) ribojimais nėra paneigiama teisių ir laisvių prigimtis bei esmė; 4) yra laikomasi konstitucinio proporcingumo principo¹.

(6) Visų pirma, Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodoma, jog *„UPP tikslas ir kartu valstybės pareiga yra patenkinti vartotojų, taip pat mažų ir vidutinių įmonių interesus, užtikrinant prieinamą kainą už paslaugas. Tačiau galiojančiame Pašto įstatyme numatyti pašto siuntų kiekiai tenkinti ir stambių verslo įmonių interesus, o tai nėra UPP tikslas.“* Verta pažymėti, Projekto

¹ Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2006 m. gegužės 31 d. nutarimo byloje Nr. 42/03 „Dėl kvotinio baltojo sukraus eksporto“ II konstatuojamosios dalies 2.2 punktas. <http://www.lrkt.lt/dokumentai/2006/n060531.htm>

rengėjai nenurodo, kokiame teisės akte ar kitame dokumente yra įtvirtinta, jog universalioji pašto paslauga turi būti užtikrinama tik vartotojams, vidutinėms ir mažoms įmonėms. Priešingai, Pašto įstatymo 3 straipsnio 22 dalyje pateikiama UPP sąvoka nurodo, jog tai – „teisės aktų nustatytos kokybės pašto paslauga, kuri už prieinamą kainą turi būti teikiama visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje *visiems* tokią paslaugą pageidaujantiems gauti naudotojams.“

(7) Atsižvelgiant į tai, kyla abejonė, ar Įstatymo projekto 9 straipsniu kuriamas ribojimas yra pagrįstas ir proporcingas siekiamam tikslui.

(8) Papildomai atkreiptinas dėmesys į Įstatymo projekto 9 straipsnyje siūlomus numatyti siuntų kiekius, 10 kartų mažesnius nei dabartinėje Pašto įstatymo redakcijoje. Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodoma, jog universaliosios pašto paslaugos teikėjo duomenys patvirtina, kad toks kiekis visiškai patenkins vartotojų, mažų ir vidutinių įmonių, kuriems iš esmės ir turi būti užtikrinama universalioji pašto paslauga, interesus, tačiau tokie duomenys ar tikslūs skaičiavimai, pagrindžiantys minėtus teiginius niekur nepateikiami. Nesant tokių duomenų, sudėtinga įvertinti, ar tikrai pasirinktas „didelio siuntų kiekio“ sumažinimas yra proporcingas siekiamiems tikslams.

(9) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlome Projekto rengėjams papildomai įvertinti, ar Projektu siūloma apriboti ūkinės veiklos laisvė yra objektyviai pagrįsta ir proporcinga priemonė siekiamiems tikslams įgyvendinti, bei ar nėra alternatyvių būdų, kaip išspręsti esamą problemą, darant minimalų neigiamą poveikį konkurencijai arba tokio poveikio išvengiant.

(10) Taip pat primename, kad Konkurencijos taryba yra paskelbusi Sprendimų poveikio konkurencijai vertinimo gaires, siekdama padėti teisės aktų projektų rengėjams įvertinti rengiamo projekto galimą įtaką konkurencijai², ir pasirinkti tinkamiausias sprendimų alternatyvas. Maloniai siūlome susipažinti su šiomis gairėmis, o iškilus klausimams – kreiptis į mūsų instituciją.

Pirmininko pavaduotoja

Jūratė Šovienė

Agnė Adomaitytė, tel. (8 5) 261 3157, el. p. agne.adomaityte@kt.gov.lt

² Žr. http://kt.gov.lt/naujienos/doc/news_2012-06-11_gaires.pdf.